

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobců: 1) **S. U.**, a 2) **nezl. G. U.**, zastoupený žalobkyní 1) jako zákonnou zástupkyní, oba bytem x, oba právně zastoupení Mgr. Petrem Václavkem, advokátem společnosti AK Čechovský & Václavek, s. r. o., se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra (odbor azylové a migrační politiky)**, pošt. schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2014, č. j. OAM-55/LE-BE02-ZA14-2013,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2014, č. j. OAM-55/LE-BE02-ZA14-2013, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům k rukám advokáta Mgr. Petra Václavka na náhradě nákladů řízení částku 19.093,80 Kč, a to do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhají zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobcům mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje. V žalobě namítají nesprávné právní posouzení věci, nedostatečně zjištěný skutkový stav a nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro jeho vnitřní rozpor.

Pokud jde o žalobci tvrzenou obavu z perzekuce kvůli problémům druhu žalobkyně a) a otce žalobce b), namítají žalobci, že žalovaný se omezil pouze na paušální konstatování nízké intenzity nebezpečí. Podkladem jeho rozhodnutí však byl i spis druhu žalobkyně vedený ve věci jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, z něhož plyne, jakým potíží čelí druh žalobkyně a co je jejich důvodem (jeho spojení s Čečenskými separatisty, ozbrojený střet ruských pohraničních sil a čečenských separatistů a pokus o atentát na druhu žalobkyně). Je sice pravdou, že žalobkyně neuváděla detaily problémů jejího druhu, avšak to je zcela legitimní, neboť ona tyto detaily ani znát nemusí. Řízení ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobcům tak mělo být přerušeno do doby, než bude rozhodnuto o žádosti druhu žalobkyně a) a otce žalobce b), nebo měly být v rámci posouzení předběžné otázky řádně vyhodnoceny důvody obav druhu žalobkyně a) a otce žalobce b), neboť při jiném postupu by mohlo dojít k situaci, že zatímco druh žalobkyně a) azyl získá, ona a jejich syn nikoli.

K druhému důvodu žádosti, kterým byla obava z politické perzekuce, žalobci uvedli, že ačkoli žalovaný jejich skutková tvrzení nezpochybňuje, dospívá k závěru, že intenzita hrozícího nebezpečí je nízká. Tento závěr považují žalobci za neodůvodněný a rozporný s jinou částí odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ve které se žalovaný zabývá riziky pro členy Národního hnutí po změně politické situace v Gruzii. Žalobci mají za to, že splňují podmínky pro udělení azylu, případně doplňkové ochrany z důvodu nadcházejících voleb v Gruzii, a navrhuji, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně a) nebyla ve své vlasti kvůli problémům jejího druhu vystavena žádnému jednání, které by mohlo vyvolat opodstatněnou obavu z pronásledování z některého azylově relevantního důvodu. Z odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí je též zřejmé, že obávané jednání nelze považovat za jednání opodstatňující obavy z azylově relevantního pronásledování, neboť žalobkyně nevyužila možnost obrátit se o pomoc na kompetentní místní orgány. Žalobkyně navíc ani po odjezdu z vlasti nevyhledala pomoc formou mezinárodní ochrany. Podle žalovaného dále nebyl dán důvod pro přerušení řízení, neboť bude-li v budoucnu některému z rodinných příslušníků žalobců udělena mezinárodní ochrana, mohou žalobci v budoucnu požádat o udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí též řádně vypořádal s riziky spojenými s členstvím žalobkyně ve straně Národní hnutí, a to v souvislosti se změnou politické situace. Za nedůvodnou považuje i námitku, že by žalobcům měla být udělena doplňková ochrana, a to z důvodu, že nové volby mohou přinést prohloubení špatné bezpečnostní situace v zemi původu. Jde totiž o nepodložené spekulace.

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně a) žádost o udělení mezinárodní ochrany jménem svým a jménem žalobce b) podala dne 14. 3. 2013. Pohovor byl se žalobkyní a) proveden dne 20. 3. 2013, dne 8. 7. 2013 a dne 30. 4. 2014. V žádosti i při pohovorech žalobkyně a) popisovala svůj život před odchodem z Gruzie v roce 2007 a poté v Itálii, Francii a ČR. Zmiňuje problémy svého druhu, jehož pravá totožnost vyšla najevo až v průběhu správního řízení. K těmto problémům pouze v obecnosti uvádí, že se týkají problémů s Čečenci s tím, že se k tomu vyjádří blíže druh sám. Součástí správního spisu je též žádost o udělení mezinárodní ochrany druhu žalobkyně a) a otce žalobce b) jménem K. A., alias R. K., podaná dne 7. 10. 2013, dále protokol o pohovoru ze dne 7. 10. 2013 a ze dne 30. 1. 2013.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí vyšel z toho, že tvrzenými důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně a) a žalobce b) jsou potíže jejího druha a současně otce žalobce b) a obavy z návratu do vlasti kvůli členství žalobkyně a) v Národním hnutí. Vztah žalobkyně a) a jejího druha žalovaný nezpochybnil a nezpochybnil ani otcovství druha žalobkyně a) vůči jejímu synovi, tj. žalobci b). Pouze uvedl, a to v souvislosti s posuzováním humanitárního azylu, že spolu v Gruzii nežili a ani v době pobytu v různých zemích EU většinou nesdíleli společnou domácnost. K obavám odvozeným od problémů druha žalobkyně a) žalovaný poukázal na možnost obrátit se se žádostí o pomoc na kompetentní orgány či na možnost využití právního zastoupení při podání trestního oznámení, což plyne z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 2. 2014, č. j. 93501/2014-LPTP. Žalobkyně přitom nezminila žádné okolnosti, které by jí ve využití těchto možností měly bránit. Může tudíž svoji situaci řešit za pomoci vnitrostátní ochrany. Žalovaný též uvedl, že žalobkyně o mezinárodní ochranu požádala až po svém zajištění Policií ČR. O mezinárodní ochranu dříve v jiných zemích, kde pobývala před příjezdem do ČR, nepožádala a neučinila tak ani bezprostředně po příjezdu do ČR. Své obavy proto nemohla vnímat za tak akutní, jak nyní tvrdí. Strach z osob, které se u ní vyptávaly na pobyt jejího druha, tudíž žalovaný nepovažoval za důvodný.

Žalovaný se též zabýval tvrzením o politické minulosti žalobkyně a z toho pramenícími obavami z návratu do vlasti. Vyšel rovněž z informace Ministerstva zahraničních věcí ze dne 10. 2. 2014, č. j. 93501/2014-LPTP, ze které plyne, že mocenská výměna v Gruzii nijak nevybočila ze standardních mezí. Původní revoluční rétorika nové vládní garnitury se již zmírnila a v hledáčku státních orgánů zůstali jen nejvyšší představitelé Národního hnutí. Zpráva současně nevylučuje, že i členové Národního hnutí se mohou setkat s výhrůžkami státních orgánů. Jejich cílené fyzické napadání však zpráva vylučuje, byť připouští riziko excesů. Podle zprávy by účelové věznění členů národního hnutí vyvolalo nežádoucí publicitu nové vládnoucí strany Gruzínský sen, které však záleží na mediálním obrazu jak v Gruzii, tak v zahraničí. Strana Národní hnutí se i nadále účastní politického života. Na základě těchto informací žalovaný uzavřel, že nedochází k cílenému diskriminačnímu postupu nové vládní strany vůči politickým soupeřům. Podle žalovaného tudíž potíže, které ve vlasti měla mít rodina žalobkyně, nelze podřadit pod azylově relevantní důvody, neboť se státní orgány o žalobkyni a) ani o jejího syna nikdy nezajímaly a neexistuje žádný důvod domnívat se, že v případě jejich návratu tomu bude jinak. Navíc v případě jakýchkoli případných problémů má žalobkyně a) možnost obrátit se na kompetentní státní orgány či využít možnosti vnitřního přesídlení. Obdobně žalovaný argumentoval i ve vztahu k neudělení doplňkové ochrany.

Dále soud u žalovaného zjistil, že o žádosti druha žalobkyně a) dosud rozhodnutí nebylo, což při jednání pracovník žalovaného potvrdil.

Krajský soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Klíčovým pojmem tohoto ustanovení je pojem pronásledování. Při posuzování, zda jednotlivce čelí hrozbě pronásledování (či z ní má odůvodněný strach), je nutné zjistit závažnou újmu na základních lidských právech v zemi původu a zhodnotit, nakolik je země

původu schopna a ochotna efektivně reagovat na tuto hrozbu. Tedy musí být shledána existence závažné újmy a selhání vnitrostátní ochrany. Současně je třeba zdůraznit, že v případě posuzování důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu musí být dána příčinná souvislost mezi vážnou újmou a taxativními důvody pronásledování uvedenými v citovaném ustanovení. Pro udělení azylu je tedy nezbytné, aby byla nejen prokázána existence dostatečně intenzivní újmy na lidských právech – například v podobě mučení a nelidského zacházení (resp. odůvodněný strach z ní), ale aby také existovala příčinná souvislost mezi touto újmou a jedním z šesti taxativně uvedených důvodů pronásledování. V tom se institut azylu liší od institutu doplňkové ochrany, u které postačí právě jen hrozba vážné újmy.

Z výpovědi žalobkyně učiněných během správního řízení plynou dva důvody, pro které společně se svým synem požádala o udělení mezinárodní ochrany. Za první jsou to problémy jejího druhu a otce jejího syna kvůli Čečensku a za druhé je to její politická minulost, kdy byla členkou Národního hnutí, které přišlo o postavení vládnoucí strany a jehož členové čelí problémům.

Ohledně prvního důvodu žalovaný uzavřel, že v případě vyskytnuvších se problémů mají žalobci možnost dovolat se vnitrostátní ochrany. Žalovaný se však v této souvislosti vůbec nezabýval podstatou zmiňovaných problémů ani tím, kdo je původcem těchto problémů. Bez této úvahy lze přitom stěží uzavřít, že se lze dovolat vnitrostátní ochrany, neboť vůbec není vyjasněno, zda za problémy nestojí také státní moc (například tajné služby) a zda by touto skutečností nebyla ovlivněna právě i možnost dovolat se vnitrostátní ochrany. Úvaha žalovaného je tudíž předčasná. Jeho rozhodnutí pak stojí na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu a je též nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a to právě ve vztahu k prvnímu důvodu žádosti žalobců, které se opírají o problémy jejich rodinného příslušníka. Tento jejich vzájemný vztah přitom žalovaný nepopírá.

O žádosti druhu žalobkyně a) přitom v době, kdy žalovaný vydal žalobou napadené rozhodnutí, nebylo rozhodnuto. A rozhodnuto nebylo ani v době, kdy o věci rozhodoval soud. Byť je nanejvýše vhodné, aby o žádostech rodinných příslušníků, zejména opírají-li se žádosti o totožné důvody, bylo rozhodováno v jeden okamžik, soud nevylučuje ani možnost, že lze rozhodovat postupně. Ani v tomto případě by však časové odstupy neměly být podle názoru soudu příliš dlouhé. V případech, kdy je rozhodováno postupně přitom není nezbytné vždy přerušovat řízení, ačkoli i takový procesní postup je možný (například v situaci, kdy není dostatečně zjištěn skutkový stav a jeho zjištění si vyžádá delší čas). Tato procesní taktika se ale bude odvíjet od konkrétního případu. Jelikož v dané věci není soudu známo, co je důvodem toho, že o žádosti druhu žalobkyně a) a otce žalobce b) dosud nebylo rozhodnuto (a je i pro účely tohoto řízení nadbytečné tuto skutečností blíže zjišťovat), nemůže soud v tomto směru, tj. v konkrétním způsobu vedení dalšího řízení, žalovaného zavazovat určitým právním názorem. Je tedy na žalovaném, zda nejprve rozhodne o žádosti druhu žalobkyně a) a v tomto řízení zjištěný skutkový stav a právní úvahy posléze promítne do rozhodnutí o žádosti žalobkyně a) a jejího syna, nebo zda problémy druhu žalobkyně a) posoudí z hlediska obou forem mezinárodní ochrany v tomto řízení samostatně. To může však učinit pouze za předpokladu dostatečně zjištěného skutkového stavu o podstatě, původu a následcích těchto problémů.

Jelikož nelze vyloučit posun ve skutkových zjištěních, nelze se v této fázi s definitivní závazností zabývat druhým důvodem žalobců, který uvedli jako důvod své obavy ve smyslu § 12, případně ve smyslu § 14a zákona o azylu, neboť oba tyto důvody bude třeba posoudit

nejen samostatně, ale i v souhrnu v případě, že by v průběhu dalšího řízení vyplynula nějaká jejich souvislost.

Soud proto se shora uvedených důvodů žalobou napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisech a vyžaduje zásadní doplnění [§ 76 odst. 1 písm. a) a b) a odst. 3 s. ř. s.] a věc žalovanému vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vysloveným právním závěrem soudu je žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. a žalobcům, jakožto úspěšným účastníkům řízení, přiznal právo na náhradu nákladů řízení, která spočívá v odměně za právní služby ve výši 19.093,80 Kč. Tuto částku tvoří tři úkony pro každého z žalobců právní služby po 2480 Kč [převzetí a příprava zastoupení, jedno písemné podání soudu a účast u soudního jednání – § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů], dále tři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky a DPH ve výši 21 % z předchozích částek. Celkovou částku je žalovaný povinen zaplatit žalobcům k rukám jejich zástupce do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 17. září 2015

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová